

Uhuru Peak

Jeg tager en *matatu* ud til Himo og op mod Marangu. Vejen stiger. Bønderne dyrker bananplanter, kaffe, majs, bønner, alle slags grøntsager. Her er mangotræer og velnæret kvæg. Jeg går de sidste fem kilometer op mod porten ind til Kilimanjaro National Park, hvor der står en masse bærere og fisker efter arbejde.

„Du skal have en guide,“ siger parkbetjenten i kontoret.

„Men jeg kender vejen,“ siger jeg på swahili.

„Det står i reglerne,“ siger han.

„Okay, jeg finder én,“ siger jeg.

„Han skal have guidecertifikat,“ siger betjenten.

„Vi ses senere,“ siger jeg og går tilbage mod porten. Pis. Den sti er så gennemtrampet, at et barn kan finde vej. På skolens fodboldhold plejede vi at løbe træningsture op til førstehytten og tilbage i ét hug. For de fleste var det ikke noget særligt, men jeg var fed. Jeg har også været oppe på Gillman's Point med skolen. Brækkede mig hele vejen fra tredjehytten og magtede ikke at fortsætte hen til Uhuru Peak, som er det højeste punkt. Nu løber jeg 60 kilometer om ugen. Jeg skal bare op og ned. Jeg går tilbage ad vejen mod Marangu by og bliver antastet af en venlig person med *dreads*.

„Jeg hedder Eddy,“ siger han.

„Panos,“ siger jeg.

„Jeg kan komme med dig og bære dine ting.“

„Har du guidecertifikat?“ spørger jeg. Eddy slår ud med armene.

„Nej,“ siger han undskyldende. „Men jeg vil gerne bære.“

„Jeg skal selv bære.“

„Har du en cigaret?“ spørger han.

„Ja.“ Vi sætter os ved vejkanten. Ryger. Jeg spørger efter et billigt gæstehus. Han anbefaler ét. Jeg spørger mig for på gaden. Finder en guide – Samueli – fortæller ham planen:

„Vi gør det sådan her: I morgen går vi op til andenhytten, sover der, går op til toppen og ned til andenhytten igen, sover lidt og går tilbage til porten. Har du nok i dig til det?“ spørger jeg.

„Ikke noget problem,“ siger Samueli. Selvfølgelig er han i form. Han lever af at gå til toppen. Okay.

Jeg finder et spisehus og indtager et stort måltid. Jeg skal være i Kilimanjaro Lufthavn om under fem døgn og tage flyveren retur til mit eksil i England.

De sidste par dage har jeg været sammen med mine forældre i Aru sha, for jeg kan ikke besøge dem hjemme i Iringa. Jeg kunne blive dræbt. Stefano og hans familie bor der stadigvæk, og hans far kan hyre nogen til at ordne mig – det er ikke dyrt. Stefanos balancenerve er beskadiget og hans ansigt ødelagt. For lidt over et år

siden gennembankede jeg ham, fordi han ikke greb ind da Baltazar voldtog Samantha. Og nu er Samantha død. Det er derfor jeg skal op. For at sige farvel. Ingen ved nøjagtig, hvad der skete, men hun var involveret med nogle forkerte mennesker i Dar es Salaam – for mange stoffer, siger Mick.

Jeg går i seng. Sover så længe jeg kan, og spiser et stort morgenmåltid. Samueli kommer og henter mig, og vi går op mod porten. Jeg har mine ris, løg, gulerødder og dåsebønner. Jeg køber bananer ved vejkanten og jordnødder i et kræmmerhus af papir. Jeg har mine vanddunke, løbesko på fødderne, min vinterjakke med mig, sovepose, en gryde med låg. Alt i en lille rygsæk. Ikke noget gasblus eller den slags ting. Jeg har en *spliff* med mig og stearinlyset. Jeg skal have stearinlyset med på Uhuru Peak. Dette er missionen ud over at nyde turen.

Vi kommer op til porten og kontoret. Det er samme parkbetjent som i går. Jeg rækker ham Micks pas, som jeg har lånt; det bærer et stempel med Micks opholdstilladelse, så jeg kan komme ind til lokal takst og ikke skal betale i udenlandsk valuta. Betjenten kigger i passet og op på mit ansigt. Mick er hvid. Jeg er mulat – kvart *hehe*. Min mor er tipoldebarn af høvding Mkwawa, som kæmpede mod tyskerne og fik hovedet skåret af i 1898.

„Det er ikke dit pas,“ siger han.

„Jeg er blevet solbrændt,“ siger jeg.

„Det er ikke dit pas,“ siger han igen.

„Lad mig se,“ siger jeg. Han rækker det til mig. Jeg åbner det, lægger nogle få én-dollarsedler ind i det og rækker det tilbage. Han åbner det, tager sedlerne.

„Okay,“ siger han, og jeg betaler for mig selv og guiden i shilling.

Jeg går foran Samueli i rask tempo. Urskoven vælter ind gennem øjenæblerne til de bliver sløvet af synet. Store knudrede træer med lianer og slyngplanter – så tæt, at her er dunkelt ved jorden, selvom himlen er skyfri. En flok sorte og hvide colobus-aber hopper rundt mellem trækronerne højt oppe.

Turisterne bruger tre dage på at nå tredjehytten. På fjerdedagen står de op kort efter midnat og starter turen til toppen i mørke, så de kan stå på Gillman's Point og nyde solopgangen – det er en anelse lettere at gå opad i det vulkanske grus, når det er frosset. Nogle fortsætter til Uhuru Peak, som er det højeste punkt, 5.895 meter over havet – verdens højeste fritstående bjerg. Bagefter går de ned til andenhytten, overnatter, og endelig på femtedagen retur til Marangu. Nogle tilføjer en ekstra dag, hvor de blot hviler ved anden- eller tredjehytten, for at vænne organismen til højden, den tynde luft.

Vi passerer førstehytten; en gammel ujævn murstensbygning med bølgebliktag. Ved siden af står fine træhytter – en gave fra Norge til Tanzania sidst i 1970'erne. Turisterne går rundt og hygger sig. I

formiddag er de spadseret stille og roligt op på fire timer med bærere til at slæbe alt. Nu går de til udsigtspunktet eller ligger i solen og drikker Safari-øl – man kan komme til førstehytten med Land Rover, og her er et køleskab fyldt med drikkevarer. Kort efter hytten kommer vi ud af skoven og op i hedelandskabet med klar udsigt til Mawenzis takkede spidser. Vandrer videre i et jævnt tempo og når andenhytten klokken halv seks – tidsnok til, at jeg lige kan orientere mig, finde vand, snakke med nogle guider og bærere.

„Kan jeg låne jeres bål?“ spørger jeg.

„Ja, selvfølgelig,“ siger de. Jeg har min gryde, løg, gulerødder, dåsebønner og ris. Jeg snitter grøntsagerne med min lommekniv og smider dem i gryden. Jeg har snittet en pind til at røre med og skal til at sætte gryden over ilden.

„*Tia mafuta*,“ siger en fyr – put olie i.

„*Hamna*,“ siger jeg, for jeg har ingen olie. Han rækker mig en flaske.

„*Karibu*,“ siger han. Jeg takker, hælder lidt olie ved, svitser grøntsagerne, lægger dem ud på min tallerken, hælder ris i gryden og tilføjer vand, koger dem til de er klar og vælter de svitsede grøntsager og dåsebønnerne over i gryden, rører det hele sammen og lader det varme over gløderne. Guider og bærere sidder og kigger på mig. Jeg kan se, hvad de tænker: Mulatten ved ikke, hvordan

man laver mad. Nej, jeg har gået på kostskole, og når jeg var hjemme, var der tjenestefolk og min mor.

„*Wewe unatoka wapi?*“ spørger manden med olien. Jeg svarer, at jeg er fra Iringa.

„Jeg er *hehe*,“ siger jeg.

„Men du er meget lys,“ siger han.

„Blandet med *mzungu*,“ siger jeg og forklarer, at min far er hvid, og mor er halvt hvid, halvt sort – halvt Tanzania, halvt England. Min mormor er *hehe* og morfar var englænder og driftschef på Tanzania Tobacco Companys fabrik ved Morogoro. Han døde af sort malaria før jeg blev født, men han sørgede for, at min mor fik engelsk pas, og det har jeg også. Min mor giftede sig med min far, som er græker og driver en stor tobaksplantage uden for Iringa for nogle indere. Mor er veluddannet og arbejder som skolelærer. Hun er meget stolt over at være beslægtet med høvding Mkwawa, som er hendes tipoldefar.

„Var de krigere, *wahehe?*“ spørger Samueli.

„De var de eneste, som gjorde alvorlig modstand da tyskerne koloniserede Tanganyika for snart 100 år siden,“ siger jeg og læner hovedet tilbage inden jeg skrider: „*Hee-hee* – navnet stammer fra krigernes kamphyl.“

„Men tyskerne slog dem,“ siger Samueli.

„Nej,“ siger jeg. „Tyskerne angreb dem med afrikanske tropper, brændte landsbyerne ned til grunden og skød høvdingens udsendte forhandlere. Høvdingen

hed Mkwawa, og han tog det som en krigserklæring og lagde en fælde for tyskerne ved Lugalo, hvor 3000 *wahhehe*krigere angreb og slagtede de fleste af tyskerne og tog deres våben som krigsbytte.“

„Eehhh,“ siger en af bærerne. „Men tyskerne kom igen.“

„Ja. De angreb *hehe*-folkets fort, men høvding Mkwawa nåede at flygte og startede en guerillakrig. Tyskerne kunne ikke fange ham de næste syv år, selvom de satte en dusør på hans hoved,“ siger jeg.

„En stor høvding,“ siger bæreren.

„Men til sidst fik de ham,“ siger jeg.

„Hvad skete der?“ spørger Samueli. Jeg rører i gryden.

„1898,“ siger jeg og rejser mig op. „Tyskerne var heldige og omringede området, hvor Mkwawa gemte sig. De nærmede sig fra alle sider.“ Jeg går hen og tager en ekstra pind og lægger på bålet. „Da det stod klart for høvdingen, at han ikke kunne slippe væk, så byggede han et bål og tog sit gevær.“ Jeg tager en ny pind og holder den som et gevær, der sigter på mig selv. Jeg står med ryggen til bålet. „Og han skød sig selv sådan, at hans krop faldt ind i flammerne – *PAH*.“ Jeg lader mig selv vælte ned ved kanten af bålet. De kigger alle sammen på mig. „Han gjorde det for at forhindre tyskerne i at fange ham, selv i døden. Og en tysk sergent kom og trak liget fra

flammerne og skød det gennem hovedet og skar hovedet af og tog det med til Iringa.“

„Barbarer,“ siger bæreren.

„Ja,“ siger jeg. „Hovedet blev sendt til Tyskland og udstillet på et museum, så *wahhe* måtte nøjes med at begrave høvdingens krop.“

„De *wazungu* var dårlige,“ siger bæreren.

„Men så tog briterne Tanganyika væk fra tyskerne i en stor krig, hvor *hehe*-folket hjalp briterne. Og som tak skaffede de høvdingens kranium tilbage og gav det til Mkwawas barnebarn.“

„Det var godt,“ siger bæreren.

Jeg spiser min mad ved bålet og ryger en cigaret inden jeg rejser mig, siger godnat, tager min halvtomme gryde med mig og går op mod den store hytte turisterne sover i – turen har alligevel gjort mig mør.

Indenfor sidder tyske og franske turister rundt om spisebordet dækket med porcelænstallerkener, bestik og vinglas – hvide turister på tur fra Marangu Hotel. Alt bliver båret op. Der er dug på bordet og vin og en tjener i hvid jaket, mens kokkene står udenfor og steger kødet, tilbereder pommefrites og blander en salat.

Jeg pakker min madgryde væk ved min soveplads, går udenfor og får kokkene til at give mig en kop te – snakker lidt med dem, ryger dagens sidste cigaret, mens de fine spiser. Går ind og lægger mig. Tæt på ligger et

fransk par – de larmer. Det lyder som en enlig kvinde midt i stønnende onani, for manden er helt stille.

Om få dage skal jeg hjem til England. Jeg går på landbrugsskole, så jeg kan komme herved og drive en tobaksfarm, som min far. Men jeg ved ikke. Undervisning i jordbundsforhold og kemi er udmærket, men det er ikke om tanzanianske forhold, og på skolen får vi aldrig jord under neglene. Jeg arbejder på en tankstation eftermiddage og aftener. Men jeg kan ikke få det til at hænge sammen, så de sidste par måneder har jeg haft natarbejde i Heathrow med at kaste kufferter. Måske skal jeg droppe skolen og bare arbejde – samle penge. Man kan opbygge en forretning i Tanzania – måske en Safari Camp i udkanten af Ruaha Nationalpark for velstående turister – men man skal have startkapital. Min storebror er stor hvid jæger – der er bare det problem, at han er mulat. Han har forklaret mig det over telefonen:

„Vi forhandler jagten over fax og telefon, og jeg fortæller ikke de hvide, at jeg har farve. Når de ser mig, bliver de nervøse. De skal på jagt i bushen med en halvsort mand, som er bevæbnet. Men så er de allerede rejst den lange vej for at jage med grækeren, hr. Kloukinas. Kan man være barbar, når man hedder Kloukinas, selvom man er mulat?“

Denne uge kunne han ikke komme til Arusha og møde mig, for han har nogle amerikanere med på jagt i nærheden af Tsavo.

Pumperiet fortsætter to meter fra mig, men jeg er træt. Jeg stiller vækkeuret i mit hoved og falder i søvn omkring klokken ni.

Næste morgen: *Bing* – vågen klokken fem, før alle andre i hytten. Kokkene er i gang udenfor. Min guide er her, vi får noget sukret te med mælk – Tanzania-stilen. Jeg byder cigaretter. Får noget mere te med i min ene feltflaske. Og så af sted lige med det samme, da det lysner. 5:45 – stadig lidt dunkelt. Det er bare at gå. Ved *Last Water* efter andenhytten fylder vi vores feltflasker. Vi går fremad, hurtigt, op mod tredjehytten. På vejen møder vi en sygetransport – to toptrimmede mænd løber ned med en højdesyg mand på en særlig bære, som er monteret på et cykelhjul med affjedring. Samueli fortæller mig, at mændene har noget grundlæggende sygeplejetræning. De løber fra Marangu op til tredjehytten, samler patienten op og løber ned igen. De har form.

Jeg kigger op mod Kibos gletsjere – tyk hvid glasur på sort vulkansk grus – de er blevet mindre siden jeg var barn. Skovningen på Kilimanjaros skrån timer har været voldsom. Før her kom hvide, troede folk, at Kibos snekappe bestod af sølv og at alle der prøvede at gå derop, blev frosset ihjel af bjergets onde ånder.

Efter andenhytten er hedelandskabet dækket af græs, mos og blomster mellem de mandshøje lyngplanter klædt i hængende lav. Her er gigantiske lobelia, flere meter høje.

Vi når tredjehytten før klokken ti. Sætter os lidt, tager noget at spise. Ja, jeg får mere af gryderetten. Jeg spiste en stor portion i går. Nu er det koldt – smager ad helvede til. Men jeg ved det skal bruges. Jeg drikker den kolde te, som smager vidunderligt – giver energi. Jeg tænder en cigaret, ryger lidt. Her er en masse turister, som bruger en dag på at blive akklimatiseret til højden, før de går til toppen. Mange sidder og tager solbad i fuldt bjergregalia, mens bærerne er klædt i pjalter og bildæksandaler og balancerer 50 kilo gods på hovedet op ad bjerget – en sej art.

„Nu skal vi gå,“ siger Samueli.

„Ja, fint,“ siger jeg. Og vi trasker opad gennem det bare landskab mod Gillman’s Point på kraterranden. Det er ikke nødvendigt med min europæiske vinterjakke, som jeg slæber rundt på – solen skinner varmt på os, her er ingen vind. På vejen op møder vi turisterne, som har sovet ved tredjehytten, har været oppe på toppen, og nu skal ned til andenhytten.

„I er sent på den,“ siger en guide til os.

„Vi forlod andenhytten i morges,“ siger Samueli. En guide kommer ned mod mig, arm i arm med en amerikansk dame, som har fået åndenød på toppen. Damen er fed; jeg håber ikke han bliver nødt til at bære hende.

Føret er tungt – vulkansk grus; man tager to skridt frem og glider ét tilbage, men vi klør på til vi står på

Gillman's Point og kigger ud over lavlandet. Sidst jeg var her, havde jeg bræk på hagen. Jeg har det fint. Vi er helt alene heroppe – alle andre er for længst gået ned.

„Okay,“ siger Samueli. „Det er nok nu, vi er på toppen.“

„Nej, vi er ikke på toppen,“ siger jeg og peger. „Uhuru Peak er derovre – det ved du godt. Her har jeg været før.“

„Ja, men vi går ikke derover på det her tidspunkt,“ siger han.

„Jo vi gør. Kom nu, lad os komme af sted – der er ikke langt.“

„Nej nej, nu går vi tilbage.“

„Vi skal derover – det var aftalen,“ siger jeg.

„Men det er for sent, hvis vi skal tilbage til andenhytten inden mørket,“ siger han. Han bør gå med, for han er guiden og må ikke lade mig gå alene. Men jeg vil gerne gå alene.

„Nå, men jeg går nu,“ siger jeg.

„Du er gal,“ siger han. „Jeg tager ikke med.“

„Så ses vi ved tredjehytten,“ siger jeg og sætter af sted i fuld hastighed – det tager mig lige over tyve minutter langs krateret – virkelig smukt, vejret er fantastisk. Skyerne er ved at samle sig neden for Kibo, da jeg når frem. Uhuru Peak. En stensætning med flag på, en kasse med en bog, hvor man skriver sit navn. Jeg er ligeglad med navnet. Jeg er alene på Afrikas tag og finder

stearinlyset og spliffen frem. Min plan var at tænde lyset for Sam og ryge spliffen, men ... hård dag bagved og en masse foran. Spliffen vil jeg ikke tage nu, og ild til lyset – det er bare symbolik, lissom bogen med navnene. Vi har ikke brug for den slags. Jeg behøver ikke at bevise så meget eller vise mig. Hun ved jeg er her. Samantha. *Sam the Man*. Hun er her, jeg er her; det er budskabet – simpelt. Tak. Jeg savner dig. Farvel. Udsigten er fantastisk. Skyerne har samlet sig under mig i en krans hele vejen rundt om Kibo, og på den anden side af dem kan jeg skimte lufthavnen og Nyumba ya Mungu og Lake Jipe – alt. Det er meget fint. Jeg bliver i omkring en halv time – nyder det. Det eneste levende menneske på toppen af Afrika. Og Sam er her også, som en rytter på min ryg. Ja, lidt tungt, men nu er det sådan. Og nu må jeg gå. Tilbage til Gillman's Point, som jeg hurtigt lægger bag mig – glider det første stykke ned i det vulkanske grus. Så sætter jeg mig. Okay, det er et øjeblik med ro – mig alene. Jeg sidder i gruset og tænder en cigaret, ryger den stille og roligt. Rygere har let ved at forcere Kilimanjaro – de er vant til ikke at få ilt. Det siger min storebror. Forhåbentlig ser jeg ham snart; ifølge far er der en chance for, at Stefanos familie flytter retur til Italien, og så kan jeg vende hjem.

Kødet rammer; cigareten smager godt, men jeg kan ikke ryge den. Må slukke, stoppe skoddet i lommen. Jeg fryser – må tage min jakke på. Vakler videre ned med

rystende ben. Jeg har lyst til at sætte mig, lægge mig på ryggen, hvile – men det må jeg ikke. Jeg kan mærke, at cigaretten på en måde har gjort mig syg – har taget noget ud af mig. Jeg bliver stakåndet og føler mig svimmel, har ondt i hovedet. Mild højdesyge – det handler om at komme ned. Jeg presser mig selv til tredjehytten. Samueli står og venter.

„Godt,“ siger han. Rækker mig et stort krus te. Jeg sætter mig, drikker.

„Tak,“ siger jeg. Prøver at genvinde min ligevægt. Samueli er klar, men jeg må sidde en halv time. Han havde ret, fra sin synsvinkel – vi er sent på den. Men jeg havde et vigtigt forehavende deroppe. Jeg er lidt hævet i hovedet af solen og har meget tørre læber.

„Det er på tide at gå,“ siger han.

„Ja.“ Jeg rejser mig. Klokken er fire om eftermiddagen, og vi skal nå andenhytten inden mørket falder på. Jeg kan godt fortsætte. Jeg tror ubehaget skyldes cigaretten. Måske er jeg også lidt dehydreret. Vi småløber nedad. Luften bliver fyldigere, og ilten hjælper mig. Det begynder at blive mørkt. Ved *Last Water* fylder vi op med vand, og Samueli tænder sin lommelygte. Men han kender vejen meget godt. Vi går direkte til guiderne og bærernes område. Jeg sætter mig ved bålet. Nogen er ved at svitse løg, koge *ugali*. Duften – min mund sejler i vand. Alle mine celler sulter. Jeg kunne spise tørt brød.

Rasta-Eddy er her – fyren, som ville bære for mig, men ikke havde licens som guide.

„I klarede den,“ siger Eddy.

„Uhuru Peak,“ siger jeg. „Det var dejligt.“

„Du er en hurtig mand.“ siger han.

„Ja, men jeg er virkelig træt nu,“ siger jeg. Samueli kommer hen til os.

„Jeg kan skaffe noget mad,“ siger han. „Vil du have noget?“

„Meget gerne,“ siger jeg. „Tak.“ Han kommer tilbage med en tallerken. Det mest brillante måltid jeg har fået. *Ugali na maharage* – tyk majsgrød og bønesovs. Ja, det er standard, men disse fyre ved, hvordan man tilbereder det. Majsgrødens konsistens er perfekt. Og bønesovsen er mesterlig – de har brugt løg og tomater, og der er salt og peber i. Det giver mig noget at arbejde med – meget mere end ris eller kartofler eller pasta. Du kan spørge mamaerne på landet, som arbejder i marken: Nå men, hvis du har valget mellem ris eller kartofler eller *ugali*. De siger: Hvis jeg skal arbejde næste dag – *ugali*.

„Tak for mad,“ siger jeg.

„Vil du have mere?“ spørger kokken – en bærer ved navn Daniel.

„Jeg er mæt. Det var meget vidunderligt,“ siger jeg. Daniel griner:

„*Weve unasema kama wahehe*,“ siger han – at jeg taler som en *wahehe*; Iringa-accent.

„Jeg er *hehe*,“ siger jeg. „Men jeg har også tre-fjerdedele *mzungu*blod fra England og Grækenland.“

„*Eehhhh*,“ siger han og nikker i skæret fra flammerne.

„Så nogle *mwafrika* siger jeg er markedsnavs, og nogle *wazungu* mener jeg er noget roderi. Men det her,“ siger jeg og slikker på min arm, „det smager som mælkechokolade.“ De griner. Jeg tænder dagens sidste cigaret og stirrer ind i flammerne. Ikke hvid, ikke sort – bare Panos.

Med en hvid mands logiske sans og arbejdsomhed kan du komme langt i Afrika. Det ligger ikke til sorte mennesker at planlægge, for i morgen bliver alligevel ikke som du tror; den kan lige så godt være en drøm. Det er ikke dovenskab. Hvide mennesker planter ting for at høste i fremtiden. Sorte mennesker ved, at Afrika kan spise alt hvad du sår, og efterlade dig nøgen til knoglen. Du er her for at vente på din død eller høste dine brødres blod. Du bliver født sort på jorden under den brændende sol. Intet er forberedt. Intet er skrevet ned. Ingen kan svare på dine spørgsmål. Du hakker jorden op, du sår et frø, du håber på regn. Måske skyller regnen alting væk. Måske spiser du, måske sulter du. Måske slår malaria dig i jorden mens skadedyr fortærer din mark. Kan du kæmpe mod Afrikas kraft, når du selv er Afrika? Kun en syg mand slås mod sig selv. Myndighederne snakker om, at de hjælper dig. Men hvordan? Intet sker. Som hvid

mand kan du udnytte den hjælpeløshed – du kan høste det sorte blod og leve et stort liv. Ja, det er grusomt; det er den menneskelige måde.

Jeg kryber ned i soveposen under den åbne himmel; stjernerne omfavner mig til alle sider. Straks falder jeg i søvn.

Jeg står op med solen. Min sovepose er dækket med perler af dug. Jeg finder Samueli. Køber te af en kok ved den store hytte med turisterne. Ingen morgenmad – i Tanzania er det normalt med kun ét måltid om dagen. Vi løber ned. Vi bevæger os hurtigt – virkelig. Det kræver ikke en masse, men det er hårdt for knæene. Det er en uvejsom sti, ujævn. Vi når porten, og det passer lige nøjagtig med 48 timer, for vi startede ved middagstid og kommer tilbage ved middagstid. På en eller anden måde har historien spredt sig. Jeg hører de andre guider spørge Samueli:

„Kom I derop?“

„Ja,“ svarer han.

„Virkelig?“ siger de. Imponerede. Mig taler de ikke til – min farve er for mærkelig. Men jeg hører dem. Jeg går hen til kontoret, så de kan registrere, at jeg er ude af nationalparken.

„Du bliver nødt til at vente på dit bevis,“ siger de.

„Jeg har ikke brug for noget bevis,“ siger jeg. Alt er fint. Jeg går hen for at afregne med Samueli.

„Jeg har haft en hård tid på denne tur,“ siger han. Det er sandt. Det var hårdt. Han gør det som et levebrød – løber op og ned ad bjerget. Hvad som helst jeg kan undvære, er velkomment. For slet ikke at tale om at skulle høre på mit lort ved Gillman’s Point. Hvad har han tænkt? Jeg giver ham en pæn sum oveni, i forhold til min beholdning.

„Jeg kan ikke undvære mere,“ siger jeg.

„Tak,“ siger han. „Det er fint.“ Okay, vi er enige. Jeg går ned ad vejen til Marangu by, springer på en *matatu* til Moshi og videre med bus til Arusha. Fredfyldt. Mit land. Når jeg er klar, kommer jeg hjem.